

روستای لک لک آشیان

مطالعات طرح هادی

طرح هادی روستای لک لک آشیان

- خدمات تاسیساتی

غیر از روستای تقی آباد کلیه روستاها از خدمات برق رسانی و آبرسانی ا

ستفاده می نمایند. روستای لکل ک آشیان از طریق جاده آسفالت به شهر

نیشابور متصل می گردد.

- بررسی موقعیت و عشایر در حوزه نفوذ و تاثیرات ناشی از آنها

با توجه به بررسی هلالی انجام شده در سطح حوزه نفوذ جمعیت

عشایری وجود ندارد.

- تعیین محدوده اراضی کشاورزی و منابع طبیعی

- اراضی زراعی و باغی روستا عموماً در جنوب و جنوب غرب روستا

واقع شده است. وسعت اراضی زراعی روستا حدود چهار هکتار می

باشد ولی وسعت کل عرصه منابع طبیعی به دلیل عدم وجود ممیزی

مراتع مشخص نمی باشد.

- بررسی منابع آب

بطور کلی آب شرب روستای لک لک آشیان از طریق یک حلقه چاه با

ظرفیت ۶ اینچ تامین می شود آب کشاورزی علاوه بر چاه عمیق از طریق

آب قنات تامین می شود لازم به ذکر است دبی قنات به دلیل عدم

لایروبی بسیار کم می باشد بطوری که مقدار متر مربع زمین کشاورزی

آبیاری شده در هر ۲۴ ساعت توسط آب قنات ۱۰۰۰ متر مربع می باشد.

ویژگیهای جمعیتی

- تعداد جمعیت و بعد خانوار

- تعداد جمعیت روستای خوجان در سال ۱۳۸۳، ۱۶۴ نفر گزارش شده

است که با توجه به ۴۲ خانوار است. بر اساس اطلاعات فوق در طی

۳۰ سال جمعیت روستای لک لک آشیان رشدی معادل ۲/۱ داشته است

بیشترین رشد جمعیتی در بین سالهای ۵۵ تا ۶۵ دیده می شود در واقع

در یان مدت جمعیت روستا تقریباً دو برابر شده است ولی از سال

۶۵ تا ۸۳ از شدت رشد جمعیت کاسته شده است و علت آن شاید

وجود جمعیت زیر ۲۵ سال بوده است. در طی دوره ۴۵ تا ۷۵ با توجه به

بعد خانوار بار تکفل افزایش داشته است.

- ترکیب جنسی و سنی

با توجه به اطلاعات بدست آمده از ترکیب جنسی روستای لک لک

آشیان ۳۸/۷ درصد در گروه سنی کودک و نوجوان (۱۴-۰ سال)

، ۱۳،۴ درصد در گروه سنی جوانان (۳۴-۱۵ سال)، ۲۱ درصد در گروه سنی

بزرگسالان (۶۴-۳۵سال) ۶/۲ درصد گروه سنی سالخوردگان (۶۵+سال)

قرار دارند.

اگر گروههای سنی ۱۴-۰ سال و ۶۵+ سال را جزو گروههای سنی غیر فعال

در نظر گرفته شود بنابراین ۵۵/۱ درصد جمعیت روستا را گروه سنی

فعال تشکیل می دهد. نسبت جنسی (تعداد جمعیت زن به تعداد جمعیت

مرد) روستای لک لک آشیان حدود ۹۷/۹ نفر محاسبه شده است. با توجه

به هرم سنی جمعیت روستای لک لک آشیان جوان می باشد. ولی با توجه

به سیاستهای کنترل جمعیت در سالهای اخیر از میزان زاد ولد کاسته شده

است.

- بررسی تحولات جمعیتی و روند مهاجرت

بر اساس اطلاعات جمعیتی روستای لک لک آشیان طی دوره ۳۰ ساله تحولات

جمعیتی مثبت می باشد بر همین اساس متوسط رشد سالانه جمعیت این

روستا در این مدت ۰/۱ محاسبه شده است نرخ رشد جمعیت در دهه

های مختلف فرق می کند بگونه ای که بیشترین نرخ رشد در سالهای

۱۳۵۵/۶۵ مشاهده می گردد. نرخ رشد جمعیت در طی دوره ۳۰ سال

۳/۱ درصد و از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۳ ۲/۸ درصد بوده است به نظر می رسد

با توجه به کمی مسافت این روستا تا مرکز شهرستان مهاجرت دائمی از

روستا کم بوده است لذا احتمالاً رشد جمعیتی مربوط به زاد و ولد باشد.

- ویژگیهای اقتصادی

- وضعیت اقتصادی روستا در سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات به

شرح زیر مورد بررسی قرار گرفته است:

- کشاورزی

- زراعت و باغداری

- سطح زیر کشت

بر اساس اطلاعات گروه تحقیقات و بررسی مسایل روستایی جهاد

کشاورزی زمین های زیر کشت محصولات زراعی و باغی روستای لک

لک آشیان ۶۵/۳ هکتار گزارش گردیده است که از این مقدار حدود

۹۷ درصد آن مربوط به محصولات زراعی و بقیه حدود ۳ درصد مربوط

به اراضی باغی است. در مجموع سهم کشاورزی به صورت دیم از کل

زمینهای کشاورزی حدود ۲۲ درصد می باشد.

- محصولات عمده زراعی و باغی

عمده محصولات زراعی و باغی روستای لک آشیان عبارتند از: گندم جو

، چغندر قند، پنبه، یونجه، حبوبات، دانه خشک، انگور، سیب، گوجه فرنگی

، ذرت، گندم آبی با ۳۶ درصد سطح زیر کشت محصولات زراعی بیشترین

و ینجه واسپرس آبی با ۰/۳۵ درصد کمترین سهم را به خود اختصاص

داده اند. در زمینه محصولات باغی بیشترین سطح زیر کشت به انگور

اختصاص دارد.

شیوه کشت در روستای لک آشیان نیمه سنتی می باشد ولی استفاده

از کودهای شیمیایی و آیش زمین رواج دارد در آبیاری مزارع و باغات از

مکانیزم های جدید آبیاری استفاده نمی شود ولی در انجام مراحل

کاشت، داشت و برداشت استفاده از تراکتور، کمباین، دروگر، دیسک

، ماشین خرمکوب و متور آب استفاده می شود در بخش دام، پرورش

دام و طیور به دو صورت سنتی و جدید انجام می شود.

- دامداری

دامداری در روستای لک لک آشیان به شویه سنتی می باشد. دامداری از

نظر فعالیت اقتصادی روستا از اهمیت بالایی برخوردار است از بین دام

های موجود گوسفند و بره بیشترین سهم را به خود اختصاص داده در

حالی که بز و بزغاله سهم کمی را دارند .

- صنعت

- در روستای لک لک آشیان بیشترین فعالیت در زمینه صنایع دستی می

باشد بر همین اساس در این روستا حدود ۸ تا ۱۰ واحد قالی بافی دارد.

این صنایع از جمله منابع مهم درآمد روستائیان محسوب می شود.

- شناخت علل پیدایش روستا و بررسی عوامل تاثیر گذار در شکل گیری

بافت آن

در نوشته های برخی مورخین نام لک لک آشیان به عنوان قضیه ای از

نیشابور آورده شده است. در پرسشگری های انجام شده علت پیدایش

روستا دقیقا معلوم نیست ولی از شواهد امر برمی آید علت پیدایش

روستا وجود قنات و خاک مناسب کشاورزی بوده است در عین حال

محلی برای استراحت مسافرین شهر نیشابور نیز بوده است. نهر آب

قنات در گذشته دور و راه ارتباطی به نیشابور در بعد از انقلاب در شکل

گیری بافت روستا موثر بوده اند. هسته اولیه روستا در محل استخر آب

و در مجاورت زمینهای کشاورزی قرار دارد. با گذشت زمان گسترش

فیزیکی روستا در حاشیه نهر آب قنات به دلیل دستیابی به آب مصرفی

انجام شده است تا سال ۱۳۴۲ گسترش فیزیکی روستا در حاشیه نهر آب

در جهات شمالی و جنوبی نهر بوده است. بخش جدید روستا مربوط به

سالهای بعد از انقلاب در قسمت شمالغرب روستا ا در جهت جاده نیشابور می باشد .

- بررسی چگونگی مالکیت اراضی روستا

- مالکیت اراضی روستای لک لک آشیانی در چهار دسته مالکیت

خصوصی ،مالکیت دولتی ،مالکیت عمومی و مالکیت وقفی دسته بندی

می شود. در روستای لک لک اشیام مالکیت عموما خصوصی می باشد

این نوع مالکیت شامل کلیه واحدهای مسکونی و تجاری و نیز اراضی

زراعی داخل بافت روستا می باشد که ۶/۶درصد اراضی روستا را

شامل می شود مسجد روستا در مالکیت وقفی بوده و ۷/۰درصد

اراضی روستارا شامل می وشد مالکیت دولتی شامل دبستان،خانه

بهداشت،منبع آب می باشد. مالکیت عمومی شامل

حمام،مغایر،گورستان روستا می باشد.

- شناخت کیفیت ابنیه و بررسی مصالح ساختمانی مورد استفاده

- با توجه به مصالح ساختمانی مورد دسترس در روستای لک لک آشیان

مصالح ساختمانی بکار رفته در ساخت واحد های مسکونی غالباً خشت

خام، گل و چوب می باشد در سالهای اخیر در ساخت مساکن بافت

جدید روستا استفاده از آجر، سیمانوتیر آهن رواج دارد. عموماً

استفاده از مصالح ساختمانی جدید توسط بخشهای دولتی مثل

مخابرات آغاز شده است و بهبود وضع اقتصادی روستائیان در

مرحله بعدی استفاده از این مصالح را موجب شده است. از چوب در

ساخت سقف ابنیه استفاده می شود استفاده از آجر، آهن سیمان و گچ

در نیمه شمالی روستا متداول است لذا ابنیه بادوام در اینب خش

بیشتر است. مساکن روستا عمدتاً یک طبقه می باشند. در ابنیه بادوام

مشکلات تامین گرما وجود دارد و برای سرد کردن محیط داخلی

اطاقها نیاز به سیستم های خنک کننده می باشد.

کیفیت ابنیه روستا براساس مصالح ساختمانی به چهار دسته تقسیم می

شود:

- ابنیه بادوام (ابنیه ایی که از مصالح بادوام اسکلت فلزی، بتون و تیر آهن

ساخته شده است)

- ابنیه نیمه بادوام (ابنیه ایی که از مصالح آجر، چوب یا سنگ و چوب

وبلوک سیمانی در ساخت آنها استفاده شده است)

- ابنیه کم دوام (ابنیه ایی که از مصالح کم دوام چوب خشت و گل ساخته

شده است)

- ابنیه بی دوام (ابنیه مخروبه)

در مجموع ابنیه بادوام ۱۵ درصد ابنیه بادوام ۲۵ درصد ابنیه کم دوام

۵۵ درصد و ابنیه بی دوام ۵ درصد بافت روستا را تشکیل می دهد.

- بررسی شبکه های ارتباطی

- راههای بین روستایی:

این راهها در دو جهت شمال غرب - جنوب شرق و شمال غرب - جنوب امتداد دارند که در داخل بافت مسکونی روستا این دو محور بوسیله

راهی در جهت شمال شرق به جنوب به هم متصل می شوند. در سمت شرق روستا هم محوری در جهت جنوب غرب به شمال شرق امتداد می یابد عرض متوسط این معابر حدود ۴/۵ متر و طول آنها در محدوده بافت فیزیکی روستا ۱۲۷۹ متر می باشد وسعت این راهها ۵۷۵۵ متر مربع

و سهم آن از وسعت کل معابر ۲۴ درصد می باشد.

- معابر درجه یک:

این معابر در جنوب و شرق روستا با جهت غرب به شرق امتداد دارند که

به وسیله معابر شمالی جنوبی به هم وصل می شوند. عرض متوسط این

معابر ۸ متر و طول آنها ۱۵۰۴ متر می باشد. وسعت این معابر ۱۲۰۳۲ متر

مربع می باشد و ۵۰ درصد سهم کل معابر را به خود اختصاص می

دهد.

- معابر درجه دو:

این معابر در نیمه شرقی روستا با جهت غربی - شرقی و در نیمه غربی

روستا با جهت شمالی - جنوبی امتداد دارد عرض متوسط این معابر

۵/۵ متر و طول آن ۷۵۰ متر برآورد شده است مساحت این معابر

۴۱۲۵ متر مربع می باشد. سهم این معابر از کل مساحت معابر روستا

۱۷ درصد می باشد.

- معابر درجه سه :

این معابر بیشتر در نیمه شرقی روستا وجود دارد عرض متوسط این

معابر ۴ متر و طول آن در سطح روستا ۵۴۰ متر می باشد مساحت این

معابر ۲۱۶۰ متر مربع که ۹ درصد از کل مساحت معابر روستا را به خود

اختصاص می دهد. قابل ذکر است معابر محدوده های مزروعی در اینجا

منظور نشده اند.

- شناخت و تعیین محدوده محلات و بررسی نطفه ها و مراکز محله

با توجه به وسعت روستا و متجانس بودن ساکنین روستا محله بندی

بارزی در روستا وجود ندارد یعنی دارای قومیت و زبان و فرهنگ متفاوتی

نمی باشند. در عین حال سه مرکز محله را می توان عنوان نمود که در

محدوده جلوی مسجد روستا چهارراه مرکز یروستا و چهارراه ورودی

روست قرار دارند.

نطفه اولیه روستا در حاشیه نهر روستا و سپس در حاشیه محور ارتباطی

شکل گرفته است.

- بررسی تاسیسات آب آشامیدنی، برق، فاضلاب و نحوه دفع آبهای

سطحی

آب آشامیدنی روستا به وسیله لوله کشی و از طریق چاه عمیق تامین می

شود در حال حاضر مشکلی از یان نظر نمی باشد منتهی در افق طرح باید

به مسئله تامین آب آشامیدنی توجه می شود. این روستا از سیستم برق

رسانی بهر مند است ولی روسنایی معابر کامل نمی باشد. در بیشتر

مسکن قدیمی دفع فاضلاب عموماً از طریق وارد شدن فاضلاب به معابر

انجام می شود ولیکن در واحدهای مسکونی جدید دفع فاضلاب از طریق

چاه می باشد بطور کلی در روستا سیستم منظمی در زمینه دفع فاضلاب

وجود ندارد و از این نظر با مشکل مواجهه می باشد از نظر دفع آبهای

سطحی کانالهای هدایت کننده وجود ندارد و از این نظر باید در بخش

معابر برنامه ریزی نمود. از نظر بهداشتی پوشش نهر آب در قسمت

جنوبی ضروری است. سس

- بررسی معماری و ترکیب فضاهای مسکونی و واحدهای همسایگی

از نظر معماری سنتی مساکن روستا درون گرا می باشد یعنی بازشوها

در سمت حیاط می باشد بغات رسوتا به صورت متراکم بوده و نوع

مصالح ساختمانی سنگین می باشد بگونه ای که در شرایط گرما و سرما

شرایط مساعد را فراهم می کند. معابر تنها طریق ارتباطی مساکن می

باشد ولی در ساخت ابنیه جدید این اصول رعایت نشده است. بطور کلی

واحدهای مسکونی روستای لک لک آشیان به وسیله دیوار از یکدیگر جدا

می شوند و عموماً روبرو قبله هستند مرکز تجمع روستائیان جلوی

مسجد روستا می باشد. در مسکن قدیمی بخشی از فضا به نگهداری دام

و طیور و آذوقه آنها تعلق دارد که معمولاً در مجاورت قسمت مسکونی

می باشند. فضاهای مسکونی عموماً شامل اطاقها در طرفین و روی می

باشد که از ورودی مذکور جهت آشپزخانه استفاده می شود ولی در

برخی از واحدهای مسکونی اطاقی برای این منظور در نظر گرفته شده

است. دستشوییها در گوشه حیاط قرار دارند.

- تعیین محدودیتها و امکانات توسعه فیزیکی

عمده ترین محدودیت توسعه فیزیکی روستای لک لک آشیان مربوط به

موانع انسانی می باشد زمینهای کشاورزی روستای لک لک آشیان عمدتاً

در جنوب و جنوب غرب و تا حدودی در جنوب شرق متمرکز شده اند
در واقع با توجه به معیارها و ضوابط طراحی کالبدی روستا از نظر حفظ

زمینهای کشاورزی و همچنین نوع ملکیت خصوصی این اراضی مانع مهمی
در توسعه روستا در جهت جنوب غرب، جنوب و جنوب شرق می باشد. در
سمت غرب وجود گورستان هم با توجه به قرار گرفتن آن در بافت
مسکونی روستا به عنوان مانع محسوب می شود ولی امکان انتقال

گورستان هم با توجه به قرار گرفتن آن در بافت مسکونی روستا به
عنوان مانع محسوب می شود. ولی امکان انتقال گورستان روستا به
بخشهای غربی با فاصله بیشتر میسر است شیب کم منتهی الیه سمت
شمال غرب روستا مشکلاتی را در امر آبرسانی و غیر وجود می آورد
ولی به عنوان عامل بازدارنده توسعه فیزیکی روستا محسوب نیم شود.
با توجه به موارد مذکور بهترین سمت توسعه روستا در شمال در سمت
غرب محور اصلی روستا توصیه می شود.

